ფსევდო რელიგიური ღირებულებები პოლიტიკური სუბიექტების საარჩევნო კამპანიის ფოკუსში და ულტრამემარჯვენე პოლიტიკური აქტორების წინასაარჩევნო კამპანია მონიტორინგის ანგარიში

(1 აგვისტო - 30 ოქტომბერი, 2024)

ფსევდო რელიგიური ღირებულებები პოლიტიკური სუბიექტების საარჩევნო კამპანიის ფოკუსში და ულტრამემარჯვენე პოლიტიკური აქტორების წინასაარჩევნო კამპანია მონიტორინგის ანგარიში

(1 აგვისტო - 30 ოქტომბერი, 2024)

სარჩევი

შესავალი 3

მეთოდოლოგია 5

სამართლებრივი ჩარჩო 5

1. ფსევდო რელიგიურ-ოჯახური ღირებულებები და რელიგია „ქართული ოცნების“ საარჩევნო პროგრამის ცენტრში 6

2. სასულიერო პირებისა და მმართველი გუნდის იდენტური წინასაარჩევნო რიტორიკა 8

3. სასულიერო პირების ჩართულობა „ქართული ოცნების“ წინასაარჩევნო კამპანიაში 10

4. „ქართული ოცნების“ ლიდერების შეხვედრები სასულიერო პირებთან წინასაარჩევნო კამპანიის ფარგლებში 12

5. „ქართული ოცნების“ წინასაარჩევნო ხარკი მართლმადიდებლური ეკლესიის მიმართ 14

6. სასულიერო პირების პროსახელისუფლებო განცხადებები კენჭისყრის დღეს 14

7. სასულიერო პირების მხარდაჭერა ღიად პრორუსული პოლიტიკური სუბიექტების მიმართ 16

ძირითადი მიგნებები 4

შესავალი

2024 წლის საპარლამენტო არჩევნების წინ, „ქართულმა ოცნებამ“ კონსერვატიული გამოწყობების მქონე ამომრჩევლის ხმებისთვის ბრძოლა დაიწყო. შესაბამისად, ხელისუფლების წინასაარჩევნო კამპანია ულტრაკონსერვატიული თემებით გაჯერდა, სადაც ცენტრალური ადგილი ფსევდო რელიგიურ და ოჯახურ ღირებულებათა დაცვას უჭირავს. 2024 წლის აპრილში, საარჩევნო კამპანიის დაწყებამდე რამდენიმე თვით ადრე, „ქართული ოცნების“ საპარლამენტო უმრავლესობამ „ოჯახურ ღირებულებათა და არასრულწლოვანთა დაცვის შესახებ“ კანონპროექტი დააინიცირა; პროექტი საპარლამენტო უმრავლესობამ 2024 წლის 17 სექტემბერს მესამე მოსმენით მიიღო. მკვეთრად უარყოფითი საერთაშორისო გამოხმაურების მიუხედავად, მმართველი პარტიის ინიციატივა დადებითად შეაფასა საქართველოს საპატრიარქომ: „საქართველოს დღევანდელი ხელისუფლების მიერ მიღებული კანონი „ოჯახური ღირებულებებისა და არასრულწლოვანის დაცვის შესახებ“ დადებით წინგადადგმულ ნაბიჯს წარმოადგენს. ვიმედოვნებთ, ეს კანონი ნაყოფიერ შედეგებს გამოიღებს ჩვენი საზოგადოების კეთილდღეობისთვის, რადგან ის მნიშვნელოვანი და გადამწყვეტი ნაბიჯია ქართველი ერის თვითმყოფადობის განმსაზღვრელი ტრადიციული ღირებულებების დასაცავად.“[1]

ქართული რეალობისთვის მმართველი პარტიებისა და საქართველოს საპატრიარქოს მჭიდრო თანამშრომლობა უცხო არ არის. თუმცა, ხელისუფლების მხრიდან რელიგიური თემებით მანიპულირების მასშტაბების მკვეთრი ზრდა, რაც საბოლოო ჯამში, მართლმადიდებლობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადების ინიციატივით დაგვირგვინდა, 2024 წლის საპარლამენტო არჩევნებს საქართველოში 2000 წლის შემდეგ ჩატარებული სხვა არჩევნებისგან მკვეთრად განასხვავებს.

ბოლო ორი წლის განმავლობაში „ქართული ოცნების“ რიტორიკაში იმდენად გაძლიერდა ფსევდო რელიგიურ-ეროვნული სენტიმენტები, რომ მმართველმა პარტიამ მთლიანად დაიკავა მანამდე მკვეთრად პრორუსული ულტრამემარჯვენე ფლანგის ნიშა. ულტრამემარჯვენე ჯგუფების მსგავსად, 2024 წლის საპარლამენტო არჩევნებში ხელისუფლებამ პოლიტიკურ ფოკუსში მოაქცია: ფსევდო-რელიგიური ღირებულებები, „ოჯახის ინსტიტუტი“, გენდერული და სექსუალური იდენტობის საკითხები, რაც, სავარაუდოდ, საზოგადოებისთვის მნიშვნელოვანი საკითხებიდან ყურადღების გადატანას ისახავს მიზნად.

იმის გათვალისწინებით, რომ „ქართული ოცნების“ საარჩევნო კამპანია უპრეცედენტოდაა გაჯერებულია რელიგიური თემებით, რასაც, თავის მხრივ, შემხვედრი კეთილგანწყობილი ნაბიჯები მოყვა საქართველოს საპატრიარქოს მხრიდან, მნიშვნელოვნად გაიზარდა საარჩევნო კამპანიაში რელიგიური ორგანიზაციების ჩარევის საფრთხე, რაც საქართველოს საარჩევნო კოდექსით აკრძალულია.[2]

შესაბამისად, წინამდებარე მონიტორინგის მიზანს პოლიტიკური სუბიექტების მიერ რელიგიით მანიპულაციის და სასულიერო პირებისა და რელიგიური ორგანიზაციების წინასაარჩევნო კამპანიაში მონაწილეობის ფაქტების იდენტიფიცირება და ანალიზი წარმოადგენს. ანგარიშში გაანალიზებულია წინასაარჩევნო კამპანიის დროს, ერთი მხრივ, პოლიტიკური სუბიექტების მიერ რელიგიური თემებით სპეკულაციის და მეორე მხრივ,

[1] საქართველოს საპატრიარქოს საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის განცხადება ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/sazupatriarchate/posts/pfbid0Z2SvdAtx3dNc7r7ub3YnQsu5H2iki6wCCznQVX1qvwRkCF3bcvGDJJ37t4iduHu6l

[2] საქართველოს საარჩევნო კოდექსი, მუხლი 45.4.ზ)

სასულიერო პირების მხრიდან ამა თუ იმ პოლიტიკური სუბიექტის მხარდამჭერი აგიტაციის, საარჩევნო სუბიექტების კამპანიაში მონაწილეობის ან სხვაგვარად ჩართულობის ფაქტები, რასაც საარჩევნო პროცესებზე გავლენის მოხდენა შეეძლო.

ანგარიში 2024 წლის 1 აგვისტოდან 30 ოქტომბრის ჩათვლით პერიოდს მოიცავს. კვლევა ყოვლისმომცველი არაა და მასში ვერ მოხვდა ის ფაქტები, რომლებიც პოლიტიკური სუბიექტების ან/და სასულიერო პირების სოციალური ქსელების გვერდებზე არ გამოქვეყნდა ან/და მედიასაშუალებებში არ გაშუქდა.

ძირითადი მიგნებები

- ხელისუფლების მხრიდან რელიგიური თემებით მანიპულირების მასშტაბების მკვეთრი ზრდა, რაც საბოლოო ჯამში, მართლმადიდებლობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადების ინიციატივით დაგვირგვინდა, 2024 წლის საპარლამენტო არჩევნებს სხვა არჩევნებისგან მკვეთრად განასხვავებს.
- ბოლო ორი წლის განმავლობაში „ქართული ოცნების“ რიტორიკაში იმდენად გაძლიერდა ფსევდო რელიგიურ-ეროვნული სენტიმენტები, რომ მმართველმა პარტიამ მთლიანად დაიკავა მანამდე მკვეთრად პრორუსული ულტრამემარჯვენე ფლანგის ნიშა.
- მმართველი გუნდი მართლმადიდებლური ეკლესიისა და მისი მრევლის კეთილგანწყობის მოპოვებას, საპატრიარქოსთვის სახელმწიფო საკუთრების და საბიუჯეტო თანხების გადაცემითაც შეეცადა.
- საარჩევნო კამპანიის დაწყებისთანავე, ინტენსიური გახდა „ქართული ოცნების“ ლიდერების ვიზიტები მართლმადიდებელ ტაძრებსა და სამლოცველოებში. ამ კუთხით განსაკუთრებით აქტიური იყო პრემიერ-მინისტრი ირაკლი კობახიძე, რომელმაც 14 ოქტომბერს, სვეტიცხოველში შეკრებილ მრევლს ამბიონიდან მიმართა.
- მონიტორინგის შედეგად გამოიკვეთა სასულიერო პირების აშკარა მხარდაჭერა მმართველი პარტიისადმი, რაც გამოვლინდა მრევლთან იმ თემებზე საუბრით, რომლებიც მმართველი გუნდის წინასაარჩევნო კამპანიის მთავარი გზავნილები იყო: სამოქალაქო სექტორისა და ოპოზიციის დისკრედიტაცია, ომში ჩათრევის საფრთხე, ანტიამერიკული და ანტიევროპული გზავნილები, ფსევდო-ოჯახური ღირებულებების დაცვა და ანტი-ლგბტ პროპაგანდა.
- უშუალოდ კენჭისყრის წინა დღეებში, საპატრიარქომ შეფარული გზავნილებით ხელისუფლებას ღია მხარდაჭერა გამოუცხადა, განაცხადა რა, რომ ერთმნიშვნელოვნად იქნებოდა ისეთი არჩევანის მხარდამჭერი, რომელიც „ხანგრძლივ მშვიდობას და ქრისტიანული და ოჯახური ტრადიციების გამყარებას შეუწყობდა ხელს“.
- ხელისუფლების მხარდამჭერ გზავნილებთან ერთად, რამდენიმე სასულიერო პირმა ოპოზიცია დასავლეთთან, ამერიკასთან და სამოქალაქო სექტორთან ერთად, ქვეყნის ომში ჩათრევის მიზნით მოქმედებაში დაადანაშაულა.
- კიდევ ერთი პოლიტიკური ძალა, რომელსაც შედარებით ნაკლებად გავლენიანი სასულიერო პირები ღიად უცხადებდნენ მხარდაჭერას, ღიად პრორუსული ულტრამემარჯვენე პოლიტიკური პარტია „პატრიოტთა ალიანსი“ იყო.

მეთოდოლოგია

დემოკრატიის კვლევის ცენტრი სოციალური ქსელებისა და მედიამონიტორინგის გზით აკვირდებოდა სასულიერო პირების წინასაარჩევნო კამპანიაში მონაწილეობისა და საარჩევნო სუბიექტების მიერ რელიგიური თემატიკით მანიპულირების ფაქტებს. ორგანიზაციის მონიტორები 2024 წლის 27 აგვისტოდან 30 ოქტომბრის ჩათვლით აკვირდებოდნენ მაღალი რანგის სასულიერო პირების ანგარიშებს სოციალური ქსელებში, ასევე, სხვადასხვა მედიასაშუალებების (სამთავრობო და ოპოზიციური მედია არხების და მათი სოციალური ქსელების), საქართველოს პრემიერ-მინისტრის, პარლამენტის თავმჯდომარის და პოლიტიკური პარტიების (განსაკუთრებით, მმართველი პარტიის) ხელმძღვანელებისა და დელეგატების ფეისბუქგვერდებს.

მონიტორინგის დროს შეფასდა:

- აკეთებდნენ თუ არა მღვდელმსახურები პოლიტიკური შინაარსის განცხადებებს
- მონაწილეობდნენ თუ არა სასულიერო პირები წინასაარჩევნო ღონისძიებებში
- არსებობდა თუ არა სასულიერო პირთა მხრიდან ამომრჩეველთა ნების ფორმირებაზე ზეგავლენის მოხდენის შესაძლებლობა
- როგორი იყო პოლიტიკური პარტიების დამოკიდებულება სასულიერო პირების პოლიტიკურ პროცესებში მონაწილეობასთან დაკავშირებით.

ანგარიშის მიზნებიდან გამომდინარე, ასევე, შევისწავლეთ ულტრამემარჯვენე პოლიტიკური ჯგუფების აქტიურობა, როგორც სოციალურ ქსელებში, ასევე, სხვადასხვა მედიასაშუალებებში. განსაკუთრებული აქცენტი გაკეთდა იმ გზავნილებზე, რასაც, სავარაუდოდ, შეეძლო გავლენა მოეხდინა წინასაარჩევნო გარემოზე.

სამართლებრივი ჩარჩო

საქართველოს საარჩევნო კოდექსის მიხედვით, წინასაარჩევნო აგიტაციის გაწევისა და აგიტაციაში მონაწილეობის უფლება არა აქვს რელიგიურ ორგანიზაციას. აგიტაციას წარმოადგენს არა მხოლოდ საარჩევნო სუბიექტის მხარდასაჭერად ან საწინააღმდეგოდ გაკეთებული აქტიური მოწოდება, არამედ გარკვეული ქმედებაც, მათ შორის, წინასაარჩევნო ღონისძიების ორგანიზებაში/ჩატარებაში მონაწილეობა.[3] შესაბამისად, აგიტაციად ჩაითვლება მღვდელმსახურთა დასწრება საარჩევნო ღონისძიებებზე.

ფორმალური თვალსაზრისით მღვდელმსახურები (მიუხედავად მათი ავტორიტეტის და გავლენის ხარისხისა) გამოხატვის თავისუფლებით სარგებლობენ და მათ აკრძალული არ აქვთ წინასაარჩევნო კამპანიაში მონაწილეობა. საკანონმდებლო აკრძალვა მხოლოდ რელიგიურ ორგანიზაციებსა და მათ ოფიციალურ წარმომადგენლებზე ვრცელდება. თუმცა

[3] საქართველოს საარჩევნო კოდექსი, მუხლი 2, ქვეპუნქტი 3[1]

ამგვარი განმარტება ვერ უზრუნველყოფს კანონმდებლის მიზნის მიღწევას და თავისუფალი საარჩევნო გარემოს შექმნას.

აგიტაციის წესების დარღვევისთვის გათვალისწინებული ჯარიმა 2000 ლარია,[4] თუმცა პრაქტიკაში ეს დანაწესი, როგორც წესი, არ გამოიყენება. ამის მიზეზს, შესაძლოა, ნორმის განმარტების სირთულეც წარმოადგენდეს.

1. ფსევდო რელიგიურ-ოჯახური ღირებულებები და რელიგია „ქართული ოცნების“ საარჩევნო პროგრამის ცენტრში

2024 წლის ორ სექტემბერს ტელეკომპანია „იმედის“ ეთერში დეკანოზი ანდრია ჯაღმაიძე „ქართული ოცნების“ საკანონმდებლო ინიციატივას „ოჯახურ ღირებულებათა და არასრულწლოვანთა დაცვის შესახებ“ გამოეხმაურა და განაცხადა, რომ მოცემული საკანონმდებლო ინიციატივის მიღების მთავარი მიზეზი ის გახდა, რომ გარკვეული **არასამთავრობო ორგანიზაციები და ოპოზიციური ძალები ლგბტ პროპაგანდას ეწევიან**.[5]

მსგავსი შინაარსის განცხადება გააკეთა საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი კობახიძემ. მისი განცხადებით, **ლგბტ პროპაგანდის მიღმა** საქართველოს პრეზიდენტი სალომე ზურაბიშვილი და **ოპოზიციური პარტიები** დგანან:[6] „სალომე ზურაბიშვილი, ისევე, **როგორც მთლიანად რადიკალური ოპოზიცია, დადგა ლგბტ პროპაგანდის მხარეს.** ეს არის მათი არჩევანი. უფრო სწორად, ეს არის არა მათი არჩევანი, არამედ მათი დავალება. წარმოიდგინეთ, ახლა არის საარჩევნო პერიოდი და ყველამ ძალიან კარგად იცის, რომ საზოგადოების 90 პროცენტზე მეტი მხარდაჭერა აქვს ამ კანონს.''

წინასაარჩევნო კონტექსტში რელიგიის და საპატრიარქოს პოლიტიკურ ინსტრუმენტად გამოყენების მცდელობამ კიდევ უფრო ფართო მასშტაბი შეიძინა მართლმადიდებლობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადების ინიციატივის სახით, რომელიც თავად საეკლესიო პირმა, ახალქალაქისა და კუმურდოს და კარის მიტროპოლიტმა ნიკოლოზ ფაჩუაშვილმა შეაფასა ხელისუფლების წინასაარჩევნო შემოთავაზებად.

20 აგვისტოს ცნობილი გახდა სამი პირობა, რომლის შესრულებასაც „ქართული ოცნება“ საკონსტიტუციო უმრავლესობის მოპოვების შემთხვევაში ამომრჩეველს ჰპირდებოდა:[7]

1. პოლიტიკიდან კოლექტიური „ნაციონალური მოძრაობის” ჩამოშორება;
2. ანტი-ლგბტ კონსტიტუციური კანონმდებლობის მიღება; და
3. მშვიდობიანი გზით საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა.

25 აგვისტოს ამბროლაურში მხარდამჭერებთან შეხვედრისას, ბიძინა ივანიშვილმა განაცხადა, რომ „ქართული ოცნების“ სამი დაპირებასთან ერთად, არსებობდა მეოთხე პუნქტიც: „ჩვენი ქვეყნისა და **სარწმუნოებისათვის** ეგზისტენციალურად მნიშვნელოვანი საკითხი, რომლის

[4] იქვე, მუხლი 79.1
[5] დეკანოზ ანდრია ჯაღმაიძის განცხადება, ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/watch/?v=836526321571641
[6] 1tv.ge, „ირაკლი კობახიძე - ზურაბიშვილი, რადიკალური ოპოზიცია დადგნენ ლგბტ პროპაგანდის მხარეს, როდესაც ვერ ახერხებ, დადგე იქ, სადაც საზოგადოების უმრავლესობაა, ნიშნავს, რომ მოქმედებ მხოლოდ დავალებებით,“ 3 ოქტომბერი 2024 წელი, ხელმისაწვდომია: https://shorturl.at/GzJIK
[7] „ქართული ოცნების“ პოლიტიკური საბჭოს განცხადება ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/photo?fbid=1070769791080485&amp%3Bset=a.488868739270596

თაობაზეც მიმდინარეობს აქტიური მუშაობა“.[8] ის, რომ ბიძინა ივანიშვილის განცხადება მართლმადიდებლობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადების ინიციატივას მოიაზრებდა, 27 აგვისტოს ირიბად დაადასტურა საპატრიარქოს პროტოპრესვიტერმა გიორგი ზვიადაძემ:[9]„ეს არის ძალიან კორექტული, ძალიან მშვიდი და არგუმენტირებული საუბარი იმასთან დაკავშირებით, რაც უკავშირდება სამართლებრივ მოდელებს ეკლესიასა და სახელმწიფოს შორის.“ 28 აგვისტოს საპატრიარქოს საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის ხელმძღვანელმა ანდრია ჯაღმაიძემ „თავაზიანობის აქტი“ უწოდა ხელისუფლების მხრიდან მართლმადიდებლობის სახელმწიფო რელიგიად აღიარების ინიციატივას და დაადასტურა, რომ ინიციატივის ზუსტ ფორმულირებასთან დაკავშირებით მსჯელობები აქტიურად მიმდინარეობდა.[10]

1 სექტემბერს პროტოპრესვიტერმა გიორგი ზვიადაძემ საზოგადოებას განუცხადა: „30 აგვისტოს გაიმართა შეხვედრა საპატრიარქოს წარმომადგენლებსა და „ქართული ოცნების“ ლიდერებს შორის, სადაც შედგა შეთანხმება, რომ საქართველოს კონსტიტუციის მე-8 მუხლის პირველ ქვეპუნქტში გაჩნდება შემდეგი შინაარსის ჩანაწერი: „მართლმადიდებლური ქრისტიანობა საქართველოს სახელმწიფოს იდენტობის საყრდენია“. გიორგი ზვიადაძემ ასევე დაადასტურა, რომ ხელისუფლების პირველადი ინიციატივა მართლმადიდებლობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადებას გულისხმობდა, თუმცა ეს საკითხი ეკლესიისთვის „მიუღებელი“ აღმოჩნდა.[11]

„ქართული ოცნების“ მოლოდინის საწინააღმდეგოდ, ხელისუფლების ინიციატივას მართლმადიდებლობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადებასთან, სასულიერო წრეებში კეთილგანწყობით არ შეხვდნენ. ახალქალაქის, კუმურდოსა და კარის მიტროპოლიტ ნიკოლოზ ფაჩუაშვილის განცხადებით: „სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადება ნიშნავს იმას, რომ ეკლესია არ არის დამოუკიდებელი სახელმწიფოსგან და შესაბამისად, სახელმწიფო არ არის დამოუკიდებელი ეკლესიისგან.“[12]

რელიგიის პოლიტიზებული ინსტრუმენტალიზაციის საფრთხე დაინახა „ქართული ოცნების“ ინიციატივაში დმანისისა და აგარაკ-ტაშირის მთავარეპისკოპოსმა ზენონმა: „ეს ინიციატივა, არსებითად გულისხმობს ეკლესიის ინსტიტუციურ დაქვემდებარებას სახელმწიფო ხელისუფლებისადმი.“[13] საქართველოს ევანგელურ-ბაპტისტური ეკლესიის მიტროპოლიტ მალხაზ სონღულაშვილის განცხადებით: „შეუძლებელია, ადამიანმა წარმოიდგინოს ამაზე

---

[8] ბიძინა ივანიშვილის სიტყვით გამოსვლა ამბროლაურში ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/photo/?fbid=1074334167390714&amp%3Bset=pcb.1074334444057353

[9] interpressnews.ge, 28 აგვისტო 2024 წელი, „გიორგი ზვიადაძე - სახელმწიფო ეკლესიად გამოცხადება გულისხმობს სახელმწიფოსადმი გარკვეულ დაქვემდებარებას, რაც რისკებს შეიცავს - ეკლესიის დამოკიდებულებაა, რომ შენარჩუნდეს არსებული სამართლებრივი მოდელი”, ხელმისაწვდომია: https://shorturl.at/NbNlS

[10] rustavi2.ge, “სახელმწიფოს მხრიდან ეს არის შემოთავაზება, თავაზიანობის აქტი, რომელიც გულისხმობს საკონსტიტუციო ჩანაწერით ეკლესიის სტატუსის გაძლიერებას - ანდრია ჯაღმაიძე”, 28 აგვისტო 2024 წელი, ხელმისაწვდომია: https://rustavi2.ge/ka/news/290163

[11] expressnews.ge, “ცნობილი გახდა რაზე შეთანხმდა ქართული ოცნება და საპატრიარქო”, 1 სექტემბრი 2024 წელი, ხელმისაწვდომია: https://expressnews.ge/index.php?id=186617&lang=undefined

[12] netgazeti.ge, “„ოცნება“ საპატრიარქოს მართლმადიდებლობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადებას სთავაზობს – „ფორმულა“, 27 აგვისტო 2024 წელი, ხელმისაწვდომია: https://netgazeti.ge/life/739437/

[13] interpressnews.ge, „მთავარეპისკოპოსი ზენონი - საქართველოში მართლმადიდებელი ეკლესიის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადების განაცხადი შეცდომაა”, 28 აგვისტო 2024 წელი, ხელმისაწვდომია: https://www.interpressnews.ge/ka/article/810248-mtavarepiskoposi-zenoni-sakartveloshi-martlmadidebeli-eklesiis-saxelmcipo-religiad-gamocxadebis-ganacxadi-shecdomaa/

უხეში და უკუღმართი ფორმა რელიგიისა და სახელმწიფოს ურთიერთობისა, როგორიც არის ამა თუ იმ რელიგიის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადება“.[14]

2. სასულიერო პირებისა და მმართველი გუნდის იდენტური წინასაარჩევნო რიტორიკა

მონიტორინგის შედეგად გამოიკვეთა სასულიერო პირების მხარდაჭერა ხელისუფლებისადმი, რაც გამოვლინდა მრევლთან იმ თემებზე აპელირებით, რომელიც „ქართული ოცნების“ წინასაარჩევნო კამპანიის მთავარი გზავნილები იყო:

1. სამოქალაქო სექტორისა და ოპოზიციის დისკრედიტაცია
2. ომში ჩათრევის საფრთხე
3. ანტიამერიკული და ანტიევროპული გზავნილები
4. ფსევდო-ოჯახური ღირებულებების დაცვა და ანტი-ლგბტ პროპაგანდა.

მითი იმის შესახებ, რომ ოპოზიციური ძალები საქართველოს ომში ჩაბმას ცდილობენ, ერთ-ერთი მთავარი გზავნილია, რასაც მმართველი გუნდი 2024 წლის საპარლამენტო არჩევნებისთვის იყენებდა. პარტიის დამფუძნებელი ბიძინა ივანიშვილი ყველა ჩატარებულ შეხვედრაზე ხაზს უსვამდა, რომ 26 ოქტომბერს ხალხს არჩევანი მშვიდობასა და ომს შორის უნდა გაეკეთებინა: „26 ოქტომბერს არჩევანს ვაკეთებთ **ომსა და მშვიდობას,** ფსევდოლიბერალურ ღირებულებებსა და ეროვნულობაზე, ოჯახზე, **რწმენასა** და დამოუკიდებლობაზე დაფუძნებულ ფასეულობებს შორის, არჩევანს ვაკეთებთ ჩვენი ქვეყნის ღირსეულ ევროპულ მომავალსა და იმ მიუღებელ მოცემულობას შორის, რაც რადიკალურ ოპოზიციას და უცხოელ აქტორებს ევროპულობად სურთ, რომ გაასაღონ.“[15]

მსგავსი გზავნილები ჰქონდა ბოდბელ მთავარეპისკოპოსს იაკობს, რომელიც თავის ყველა ქადაგებაში ხაზს უსვამს იმას, რომ სამოქალაქო სექტორი, ოპოზიცია, ამერიკა და ევროპა საქართველოს ომში ჩართვას ცდილობს. მაგალითად, 2024 წლის 21 ივლისის ქადაგებაში მთავარეპისკოპოსი იაკობმა ხაზი გაუსვა, რომ დასავლეთი, ამერიკა, ოპოზიცია და სამოქალაქო სექტორი, თუ თავის მიზანს მიაღწევს და **ომში ჩაითრევს ქვეყანას,** საქართველოს გამო თავს არავინ შეიწუხებს: „ომი თუ დაიწყეს ჩვენს გამო თავს არავინ შეიწუხებს. გავედით ჩვენ და რუსეთს ეუბნებიან ქსუო.“[16]

10 ოქტომბერს ტელეკომპანია „იმედმა“ გაავრცელა ჭყონდიდის, ცაგერისა და ლენტეხის ეპარქიის მიტროპოლიტის სტეფანეს სიტყვები: „ვინც დღეს საქართველოს აბრუებს დასავლური ღირებულებებით, გვეუბნებიან, რომ თუ გეი მიმართულებას არ აირჩევთ, ჩვენთან ადგილი არ გექნებათ, - ჩვენ ღმერთი უნდა ავირჩიოთ და ვინც იქნება ღვთის მხარეზე, პარტიები თუ ადამიანები, მათთან ერთად ვეცადოთ, ჩვენი თვითმყოფადობა შევინარჩუნოთ. მე არ მინდა, რომ პარტიული მიმართულებით ვილაპარაკო, . . . საჭიროა, **სწორი არჩევანის**

[14] radiotavisupleba.ge, 28 აგვისტო 2024 წელი, „ეს ეკლესიის წინააღმდეგ გადადგმული ნაბიჯი იქნება“ - წინასაარჩევნო საუბრები სახელმწიფო რელიგიაზე”.

[15] 1tv.ge, 8 სექტემბერი 2024 წელი, „ბიძინა ივანიშვილი - დღეს ჩართულნი ვართ არა წინასაარჩევნო კამპანიაში, არამედ ბრძოლაში მშვიდობის, ჩვენი ქვეყნის სუვერენიტეტის, ჩვენი ტრადიციებისა და ფასეულობების დასაცავად“.

[16] მთავარეპისკოპოს იაკობის ქადაგება ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/watch/?v=7958182737601025

გაკეთება და არც ერთ შემთხვევაში არ უნდა მივცეთ არავის უფლება, რომ ქვეყანაში ხელისუფლება გადააყირაონ ვიღაცების განცხადებებით ან ძალმომრეობით.“[17]

2024 წლის არჩევნების მიმოხილვით დაიწყო ქადაგება 14 ოქტომბერს დეკანოზმა დავით ლასურაშვილმა. მისი ქადაგებით, ქრისტიანულ-ეროვნულ ღირებულებებსა და მშვიდობას ხელისუფლება უზრუნველყოფს. დეკანოზმა მრევლს მოუწოდა: „ქრისტიანმა ადამიანმა არჩევანი უნდა გააკეთოს იმ ძალაზე, რომელიც ეროვნული და ქრისტიანული ფასეულობების დამცველია და სამომავლოდაც ამავეს გვპირდებიან.“ მისი განცხადებით, „3-4 წლის წინ, 15 ოპოზიციურმა პარტიამ ხელი მოაწერა ე.წ. ლგბტ მემორანდუმს“ და დასძინა, „ნუთუ შეიძლება ქრისტიანმა ადამიანმა ამ პარტიებს მისცეს ხმა.“ ამის საპირწონედ, დეკანოზმა პოზიტიურად შეაფასა ხელისუფლების ქმედებები და აღნიშნა: „ბოლო რამდენიმე წელია შეინიშნება, ხელისუფლების სწორი ქმედებები ქვეყნის ღირსების, სუვერენიტეტის და ტრადიციული ღირებულებების დაცვის მიმართულებით, რამაც ვფიქრობ, რომ ჩვენი სამშობლოს კალაპოტში დაბრუნებას უნდა შეუწყოს ხელი.“[18]

14 ოქტომბერს, ქადაგებაში ზნეობისა და ქრისტიანული ფასეულობების დაცვაზე გაამახვილა ყურადღება დეკანოზმა დავით ისაკაძემ. მან ქადაგების დასასრულს ისაუბრა არჩევნებზე და აღნიშნა: „ჩვენ, ეკლესია არ ვერევით არჩევნებში, არ ვერევით პოლიტიკურ საქმიანობაში, თუმცა ჩვენი მოვალეობაა, ხმა მივცეთ და მხარი დავუჭიროთ ღვთისა და სამშობლოს სიყვარულს, ზნეობას და ვინც ამას ამბობს და აღასრულებს, ის უნდა ავირჩიოთ. მეორე მხარეს კი არიან ღვთის მგმობი ადამიანები, რომლებიც ლგბტ დროშებით დარბიან. სწორედ ამის მიხედვით უნდა გავაკეთოთ არჩევანი.“[19]

ხანგრძლივი მშვიდობისა და „ოჯახური ტრადიციების“ დაცვაზე გააკეთა აქცენტი საქართველოს საპატრიარქომ და ხელისუფლების იდენტური გზავნილებით შეეხმიანა 26 ოქტომბრის არჩევნებს. კერძოდ, 22 ოქტომბერს, საქართველოს საპატრიარქოს საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურმა საპარლამენტო არჩევნებთან დაკავშირებით განცხადება გაავრცელა, სადაც განმარტა, რომ „პოლიტიკურ მხარედ ვერ წარმოჩინდება“, თუმცა იქვე მიუთითა, რომ „ერთმნიშვნელოვნად იქნება მხარდამჭერი ისეთი არჩევანისა, რომელიც საქართველოს მოუტანს ხანგრძლივ მშვიდობას და საზოგადოებაში იმ ღირებულებების განმტკიცებას, რომლებიც ქრისტიანული და ოჯახური ტრადიციების გამყარებას შეუწყობს ხელს.“ იმის გათვალისწინებით, რომ „მშვიდობა“, „მშვიდობის უზრუნველყოფა“ და „ოჯახური ტრადიციები“ „ქართული ოცნების“ წინასაარჩევნო კამპანიის მთავარი ლოზუნგი იყო, საპატრიარქოს პოზიცია ხელისუფლების მხარდაჭერად აღიქმება.[20]

---

[17] imedinews.ge, 10 ოქტომბერი 2024 წელი, „მეუფე სტეფანე: ვინც დღეს საქართველოს აბრუებს დასავლური ღირებულებებით, გვეუბნებიან, რომ თუ გეი მიმართულებას არ აირჩევთ, ჩვენთან ადგილი არ გექნებათ, - ჩვენ ღმერთი უნდა ავირჩიოთ და ვინც იქნება ღვთის მხარეზე, პარტიები თუ ადამიანები.“

[18] დეკანოზ დავით ლასურაშვილის ქადაგება, ხელმისაწვდომია https://www.youtube.com/watch?v=lmz7w1N3tdQ

[19] მამა დავით ისაკაძის ქადაგება, ხელმისაწვდომია: https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=lhnwrBF7L-0

[20] საქართველოს საპატრიაქოს განცხადება: https://www.facebook.com/sazupatriarchate/posts/pfbid0Hc8mYEAYRNjDUPRxwyDyhXn8UAPSeAS1kaKQKLRrLB1Ee5UmrNibXvqKMDgbyS8Jl

3. სასულიერო პირების ჩართულობა „ქართული ოცნების“ წინასაარჩევნო კამპანიაში

2024 წლის 1-ლი აგვისტოდან 26 ოქტომბრის ჩათვლით მმართველი გუნდის ლიდერებმა ბიძინა ივანიშვილმა, შალვა პაპუაშვილმა, ირაკლი კობახიძემ, ირაკლი ღარიბაშვილმა და მამუკა მდინარაძემ საარჩევნო კამპანიის ფარგლებში მასშტაბური ღონისძიებები ექვს ქალაქში ჩაატარეს: თელავში, რუსთავში, ოზურგეთში, გორში, ახალციხესა და თბილისში.

დემოკრატიის კვლევის ცენტრის დაკვირვებით, სასულიერო პირები „ქართული ოცნების“ წინასაარჩევნო შეხვედრებს, სულ მცირე, **სამ ქალაქში ესწრებოდნენ,** თუმცა მონაწილეებისთვის სიტყვით არ მიუმართავთ.

- 30 აგვისტო - „ქართული ოცნების” საარჩევნო კამპანიის რეგიონული ღონისძიება ოზურგეთში.[21]
- 15 სექტემბერი - „ქართული ოცნების“ საარჩევნო კამპანიის რეგიონული ღონისძიება გორში.[22] საარჩევნო კამპანიის ფარგლებში მმართველი გუნდის ლიდერებმა ირაკლი კობახიძემ, კახა კალაძემ, შალვა პაპუაშვილმა და მამუკა მდინარაძემ გორში მშენებარე ტაძარიც მოინახულეს, რომელიც **ფონდი „ქართუს“** მხარდაჭერით შენდება.[23]
- 19 სექტემბერი - „ქართული ოცნების“ საარჩევნო კამპანიის რეგიონული ღონისძიება რუსთავში.

სასულიერო პირები ჩართულები იყვნენ „ქართული ოცნების“ დელეგატთა საარჩევნო შეხვედრებსა და ღონისძიებებში. აქაც, სასულიერო პირებს დამსწრეებისთვის სიტყვით არ მიუმართავთ.

- 4 სექტემბერს ზუგდიდში „ქართული ოცნების“ დელეგატის დავით კოდუას წინასაარჩევნო შეხვედრას სოფელ რიყეში სასულიერო პირი შალვა კეკელია ესწრებოდა.[24]
- 10 სექტემბერს ხაშურისა და ქარელის მაჟორიტარი დეპუტატის ზაალ დუგლაძის შეხვედრას ქარელში სასულიერო პირი ესწრებოდა.[25]
- 13 სექტემბერს სამტრედიის, წყალტუბოს, ვანისა და ხონის მაჟორიტარი დეპუტატის გივი ჭიჭინაძის წინასაარჩევნო კამპანიის ფარგლებში ჩატარებულ შეხვედრას სასულიერო პირი ესწრებოდა.[26]

---

[21] „ქართული ოცნების“ რეგიონული ღონისძიება ოზურგეთში, ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/photo/?fbid=1078276426996488&set=pcb.1078278613662936&paipv=0&eav=AfYGppieNFMrjm-1gEoMoOPQNdctBuXrK6S91rzFmJUbbHh5WkdAjjPJ6bDzKn8D5oM&_rdr

[22] „ქართული ოცნების“ რეგიონული ღონისძიება გორში, ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/photo/?fbid=1087641532726644&set=pcb.1087662529391211

[23] ირაკლი კობახიძის, კახა კალაძის, შალვა პაპუაშვილისა და მამუკა მდინარაძის ვიზიტი გორის აღდგომის სახელობის ტაძარში, ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/watch/?mibextid=KsPBc6&v=1039789034505106&rdid=4MHoQwilP8ZB9MIG

[24] „ქართული ოცნების“ დელეგატის დავით კოდუას შეხვედრა სოფელ რიყეში, ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/photo.php?fbid=122110144880481190&set=pb.61564435721595.-2207520000&type=3

[25] „ქართული ოცნების” ხაშურისა და ქარელის მაჟორიტარი დეპუტატის ზაალ დუგლაძის შეხვედრა შეხვედრა ქალაქ ქარელში, ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/photo/?fbid=1024537316341339&set=pb.100063552407654.-2207520000

[26] „ქართული ოცნების” სამტრედიის, წყალტუბოს, ვანისა და ხონის მაჟორიტარი დეპუტატის გივი ჭიჭინაძის შეხვედრა წყალტუბოს მუნიციპალიტეტში, ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1039539844843742&set=pb.100063632083732.-2207520000&type=3

- 14 სექტემბერს ზუგდიდის „ქართული ოცნების“ დელეგატმა დავით კოდუამ მოქალაქეებთან შეხვედრა ჯუმის ადმინისტრაციულ ერთეულში გამართა. შეხვედრას ესწრებოდა დეკანოზი ბესარიონი.[27]
- 23 სექტემბერს ზუგდიდში „ქართული ოცნების“ დელეგატის დავით კოდუას წინასაარჩევნო შეხვედრას ანაკლიაში სასულიერო პირი ესწრებოდა.[28]
- 28 სექტემბერს „ადიგენობა 2024“ გაიმართა. ადგილობრივებს სახალხო დღე ახალციხისა და ტაო კლარჯეთის მიტროპოლიტმა მეუფე თეოდორემ, მაჟორიტარმა დეპუტატმა ანტონ ობოლაშვილმა, ადიგენის მუნიციპალიტეტის მერმა გოჩა ქიმაძემ და საკრებულოს თავმჯდომარემ შმაგი ბიძიშვილმა მიულოცეს.[29]
- 26 სექტემბერს, „ქართული ოცნების“ საგარეჯოს დელეგატის დავით სონღულაშვილის მოქალაქეებთან შეხვედრას სასულიერო პირიც ესწრებოდა.[30]
- 2 ოქტომბერს ახალციხის, ადიგენის, ბორჯომისა და ასპინძის მაჟორიტარი დეპუტატის ანტონ ობოლაშვილის მოსახლეობასთან შეხვედრას მონაზონი ესწრებოდა.[31]
- 8 ოქტომბერს ზესტაფონის, ბაღდათის, თერჯოლისა და ტყიბულის დელეგატის ზვიად შალამბერიძის წინასაარჩევნო კამპანიის ფარგლებში ჩატარებულ შეხვედრას სასულიერო პირი ესწრებოდა.[32]
- 13 ოქტომბერს ფოთის, ხობისა და სენაკის დელეგატის გიორგი ხახუბიას მიერ ჩატარებულ შეხვედრას სასულიერო პირი ესწრებოდა.[33]
- 17 ოქტომბერს ბოლნისის, დმანისის, თეთრიწყაროსა და წალკის დელეგატი დავით შერაზადიშვილი სრულიად საქართველოს მუსლიმთა სამმართველოს აღმოსავლეთ საქართველოს მუფტ ეთიბარ ემინოვს შეხვდა და მასთან ერთად სოფელ არქევანში არსებული მეჩეთის შიდა სარემონტო სამუშაოებო დაათვალიერა.[34]

---

[27] „ქართული ოცნების“ დელეგატის დავით კოდუას შეხვედრა სოფელ ჯუმში, ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1221125917644811 90&set=pb.61564435721595.-2207520000&type=3

[28] „ქართული ოცნების“ დელეგატის დავით კოდუას შეხვედრა ანაკლიაში, ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1221142741044811 90&set=pb.61564435721595.-2207520000&type=3

[29] „ადიგენობა 2024“, ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/photo/?fbid=928524879320722

[30] „ქართული ოცნების“ საგარეჯოს დელეგატის მოქალაქეებთან შეხვედრა, ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1023216316481652&set=pb.100063798787034.-2207520000&type=3

[31] ახალციხის, ადიგენის, ბორჯომისა და ასპინძის მაჟორიტარი დეპუტატის ანტონ ობოლაშვილის მოსახლეობასთან შეხვედრა ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/photo/?fbid=1064278105700611&set=pcb.1064278342367254

[32] ზესტაფონის, ბაღდათის, თერჯოლისა და ტყიბულის დელეგატის ზვიად შალამბერიძის მოსახლეობასთან შეხვედრა, ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/photo?fbid=982972943843142&set=pcb.982973153843121

[33] ხობისა და სენაკის დელეგატის გიორგი ხახუბიას მიერ ჩატარებულ შეხვედრა, ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1078643500928171&set=pb.100063475939607.-2207520000&type=3

[34] ბოლნისის, დმანისის, თეთრიწყაროსა და წალკის დელეგატის დავით შერაზადიშვილისა და სრულიად საქართველოს მუსლიმთა სამმართველოს აღმოსავლეთ საქართველოს მუფტ ეთიბარ ემინოვის შეხვედრა, ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/photo/?fbid=961642655997037&set=pb.100064539348673.-2207520000

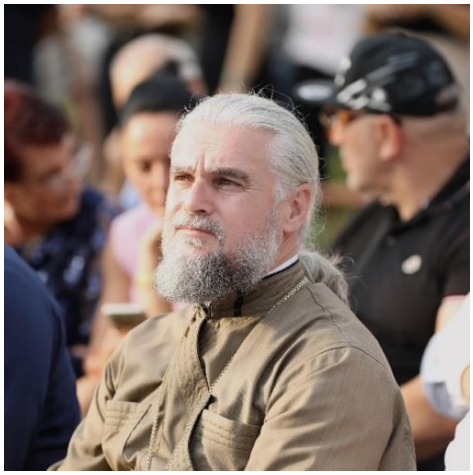

4 სექტემბერი. სოფელი რიყე.

2 ოქტომბერი. ადიგენი.

4. „ქართული ოცნების“ ლიდერების შეხვედრები სასულიერო პირებთან წინასაარჩევნო კამპანიის ფარგლებში

საარჩევნო კამპანიის დაწყებისთანავე ინტენსიური გახდა „ქართული ოცნების“ლიდერების ვიზიტები მართლმადიდებელ ტაძრებსა და სამლოცველოებში. ამ კუთხით განსაკუთრებით აქტიური იყო პრემიერ-მინისტრი ირაკლი კობახიძე:

- 31 აგვისტო - პრემიერ-მინისტრი ტყიბულში ვიზიტის ფარგლებში, სასულიერო პირებსაც შეხვდა.[35]
- 8 სექტემბერი - ირაკლი კობახიძის, კახა კალაძისა და შალვა პაპუაშვილის ვიზიტი შალვა ახალციხელის სახელობის ტაძარში. პატრიარქის ქორეპისკოპოსმა, ახალციხისა და ტაო-კლარჯეთის მიტროპოლიტმა თეოდორემ პრემიერ-მინისტრს საჩუქრად ხატი გადასცა.[36]
- 11 სექტემბერი - ირაკლი კობახიძისა და შალვა პაპუაშვილის ვიზიტი ძლევიჯვარის წმინდა გიორგის დედათა მონასტერში, სადაც მროველ-ურბნელმა მიტროპოლიტმა იობმა და დედათა მონასტრის წინამძღვარმა, სქემ-მონაზონმა ვალერია სხილაძემ ხელისუფლების წარმომადგენლებს უმასპინძლეს.[37]
- 27 სექტემბერი - პრემიერ-მინისტრი სიონის საკათედრო ტაძარში ჯვართამაღლების დღესასწაულთან დაკავშირებულ საზეიმო წირვას დაესწრო. ტაძარში წირვა საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქმა ილია მეორემ, ტახტის მოსაყდრე სენაკისა და ჩხოროწყუს მიტროპოლიტ შიოსთან და სამღვდელოებასთან ერთად აღავლინა.[38]

---

[35] ირაკლი კობახიძის ვიზიტი ტყიბულში, ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/photo/?fbid=1057708649046099&set=pcb.1057712932379004

[36] ირაკლი კობახიძის, კახა კალაძისა და შალვა პაპუაშვილის ვიზიტი შალვა ახალციხელის სახელობის ტაძარში, ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1063089635174667&set=pb.100044209220798.-2207520000&type=3

[37] ირაკლი კობახიძისა და შალვა პაპუაშვილის ვიზიტი ძლევიჯვარის წმინდა გიორგის დედათა მონასტერში, ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1064903468326617&set=pb.100044209220798.-2207520000&type=3

[38] პრემიერ-მინისტრი სიონის საკათედრო ტაძარში ჯვართამაღლების დღესასწაულთან დაკავშირებულ საზეიმო წირვას დაესწრო, ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/photo/?fbid=1076209893862641&set=pb.100044209220798.-2207520000

- 1 ოქტომბერი - ახმეტის მუნიციპალიტეტში „ბიძინაობა 2024“ აღინიშნა. გამართულ ღონისძიებას მიტროპოლიტი მეუფე დავითი და პარლამენტის თავმჯდომარე შალვა პაპუაშვილი ესწრებოდნენ.[39]
- 14 ოქტომბერი - ირაკლი კობახიძისა და შალვა პაპუაშვილის ვიზიტი სვეტიცხოვლის ტაძარში. პრემიერ-მინისტრმა შეკრებილ მრევლს ამბიონიდან მიმართა.[40]
- 16 ოქტომბერი - საქართველოს საზოგადოებრივი მაუწყებლის ახალი შენობის გახსნას მმართველი გუნდის ლიდერები ირაკლი კობახიძე, კახა კალაძე და შალვა პაპუაშვილი ესწრებოდნენ. ღონისძიებას ესწრებოდნენ მაღალი რანგის სასულიერო პირები.[41]
- 22 ოქტომბერი - ირაკლი კობახიძე ყულევის ნავთობგადამამუშავებელი ქარხნის პროექტის პრეზენტაციას დაესწრო. ღონისძიებაზე ასევე იმყოფებოდა სასულიერო პირი.[42]

31 აგვისტო. ქალაქი ტყიბული

8 სექტემბერი. შალვა ახალციხელის სახელობის ტაძარი

14 ოქტომბერი. მცხეთა.

14 ოქტომბერი. მცხეთა.

[39] ახმეტის მუნიციპალიტეტში ”ბიძინაობა 2024“ აღინიშნა. გამართულ ღონისძიებას მიტროპოლიტი მეუფე დავითი და პარლამენტის თავჯდომარე შალვა პაპუაშვილი ესწრებოდნენ, ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/photo/?fbid=967027405452917&set=pcb.967036605451997

[40] ირაკლი კობახიძისა და შალვა პაპუაშვილის ვიზიტი სვეტიცხოვლის ტაძარში, ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/photo/?fbid=1088809322602698&set=pb.100044209220798.-2207520000

[41] საქართველოს საზოგადოებრივი მაუწყებლის ახალი შენობის გახსნა, ხელმისაწვდომია: https://1tv.ge/news/saqartvelos-pirveli-arkhis-akhali-shenoba-istoriuli-dghe-pirveli-arkhistvis/

[42] ყულევის ნავთობგადამამუშავებელი ქარხნის პროექტის პრეზენტაცია, ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1094694012014229&set=pb.100044209220798.-2207520000&type=3

5. „ქართული ოცნების“ წინასაარჩევნო ხარკი მართლმადიდებლური ეკლესიის მიმართ

ფსევდო რელიგიური კანონების მიღების გარდა, მმართველი გუნდი მართლმადიდებლური ეკლესიისა და მისი მრევლის კეთილგანწყობის მოპოვებას საპატრიარქოსთვის სახელმწიფო საკუთრების და საბიუჯეტო თანხების გადაცემითაც ცდილობდა. 2024 წლის 13 სექტემბერს პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი კობახიძემ სამი განკარგულება გამოსცა, რომლის მიხედვითაც, **საპატრიარქომ სახელმწიფოსგან მიწის სამ ნაკვეთი მიიღო; მათგან ორი პირდაპირი მიყიდვის ფორმით, 1 ლარად, ერთი კი – უსასყიდლო უზრუნველყოფის უფლებით, 99 წლის ვადით:**

1. გორში მდებარე სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთის ფართობი 215.389 კვადრატული მეტრია. ქონების ეროვნულმა სააგენტომ, პრემიერ-მინისტრის ბრძანების შესაბამისად, მიწის ნაკვეთს საპატრიარქოს 99-წლიანი სარგებლობის უფლებით, უსასყიდლოდ გადასცა.[43]
2. საპატრიარქომ სახელმწიფოსგან 1 ლარად იყიდა 1004 კვადრატული მეტრის ფართობის მიწის ნაკვეთი თბილისში, ნუცუბიძეს პლატოზე, ლეო და ნოდარ გაბუნიების #41ა-ში, მასზე განთავსებული შენობა-ნაგებობებით. [44]
3. მცხეთის მუნიციპალიტეტში მდებარე 5670 კვ/მ მიწის ნაკვეთ საპატრიარქოს 1 ლარად გადაეცა.[45]

ჯამში საპატრიარქომ **222.063 კვადრატული მეტრის მიწის ნაკვეთები მიიღო.**

პრემიერ-მინისტრის 2024 წლის 15 მარტის განკარგულებით, საპატრიარქოს სკოლა-გიმნაზიების, პროფესიული კოლეჯების და განათლებისა და კულტურის ღონისძიებების განვითარების ფონდის დასაფინანსებლად **35 მილიონი** ლარი გამოიყო.[46] ასევე, 2024 წლის 14 აგვისტოს განკარგულებით, **2 მილიონი** ლარით დაფინანსდა საპატრიარქოს წმინდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის უნივერსიტეტი. მიუხედავად იმისა, რომ ეკლესიას ყოველწლიური დაფინანსება **25 მილიონი** ლარი აქვს, საპარლამენტო არჩევნების წინ მიღებული განკარგულებების მიხედვით, **საპატრიარქოს დაფინანსებამ 64 მილიონი ლარი შეადგინა.**[47]

6. სასულიერო პირების პროსახელისუფლებო განცხადებები კენჭისყრის დღეს

წინასაარჩევნო კამპანიის მსგავსად, სასულიერო პირებმა პროსახელისუფლებო განცხადებები გააკეთეს კენჭისყრის დღესაც. მათ განცხადებებში გაჟღერებული თემები: მშვიდობა,

---

[43] საქართველოს მთავრობის განკარგულება, ხელმისაწვდომია: https://www.gov.ge/files/602_89620_461585_1320.pdf

[44] საქართველოს მთავრობი განკარგულება, ხელმისაწვდომია: https://www.gov.ge/files/602_89619_523961_1319.pdf

[45] საქართველოს მთავრობის განკარგულება, ხელმისაწვდომია: https://www.gov.ge/files/602_89616_880497_1316.pdf

[46] საქართველოს მთავრობის განკარგულება, ხელმისაწვდომია: https://www.gov.ge/files/602_87825_512495_375.pdf

[47] საქართველოს მთავრობის განკარგულება, ხელმისაწვდომია: https://www.gov.ge/files/602_89320_832707_1142.pdf

„ოჯახური ღირებულებები“, ლგბტ თემი და „უცხოური ძალები“ „ქართული ოცნების“ წინასაარჩევნო კამპანიის მთავარი გზავნილები იყო.

25 ოქტომბერს, კენჭისყრის დღემდე რამდენიმე საათით ადრე, დეკანოზმა შალვა კეკელიამ ტელეკომპანია „იმედის“ გადაცემაში „არჩევანის პირისპირ,“ ხაზი გაუსვა, რომ ყველა ადამიანმა დამოუკიდებლად უნდა გააკეთოს არჩევანი, თუმცა ამავდროულად, თავის მრევლს „შეახსენა“, რომ იმ პირების გამარჯვების შემთხვევაში, ვისაც „ლგბტ პროპაგანდა არაფრად მიაჩნია“, საქართველოში ერთნაირსქესიანთა ქორწინების დაკანონება მოხდება.

„მე არ მინდა, ჩემს ქვეყანაშიც ასე მოხდეს და მარტივად ვუყუროთ ლგბტ პროპაგანდას. ჩემს მრევლს გუშინ მოვუწოდე კიდევაც, რადგანაც მრევლი აზრს მეკითხებოდა, რომ ადამიანებმა არჩევანი თვითონ უნდა გააკეთონ. მე მათ ვუთხარი, რომ ადამიანები, რომლებიც არიან შენი ეკლესიის მაგინებლები, შენი პატრიარქის მაგინებლები, რომელთათვისაც არაფერს ნიშნავს ლგბტ პროპაგანდა და მიაჩნია, რომ არაფერია, ასე რომ იყოს და შემდეგ, **თუ ისინი გაიმარჯვებენ, ღმერთმა დაგვიფაროს, ისინი შემდეგ ამ კანონს მიიღებენ, ერთნაირსქესიანთა ქორწინებასაც მიიღებენ.**”[48]

26 ოქტომბერს საპატრიარქო ტახტის მოსაყდრემ მეუფე შიომ გააკეთა განცხადება, რომლის მიხედვითაც, საჭიროა საღმრთო გზით სიარული. მან ხაზი გაუსვა იმას, რომ აუცილებელია ქრისტიანული ღირებულებების შენარჩუნება: „აუცილებელი მთავარი ღირებულებების გადარჩენა და შენარჩუნება. ეს არის ჩვენი ქრისტიანული ღირებულებები და ეკლესია. მაქვს იმედი, დღევანდელი დღე, არჩევნები იქნება საწინდარი და დიდი გადადგმული ნაბიჯი ამ მიზნისკენ.“[49]

26 ოქტომბერს განცხადება საპატრიარქოს საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის ხელმძღვანელმა დეკანოზმა ანდრია ჯაღმაიძემაც გაავრცელა. მისი თქმით, არჩევნები არის უნიკალური შემთხვევა, როდესაც თითოეულ მოქალაქეს შეუძლია ქვეყნის მომავლისთვის წვლილი შეიტანოს, არჩევანი გააკეთოს და ამ არჩევანის მიხედვით შემდგომ ქვეყანაში მოვლენები განვითარდეს. მან საქართველოს კეთილი მომავალი, **მშვიდობა და ქვეყნისთვის ღირებულებების შენარჩუნება უსურვა.**[50]

კენჭისყრის მეორე დღეს, 27 ოქტომბერს ქადაგებაში დეკანოზმა ალექსანდრე ბოლქვაძემ არჩევნების შედეგები შეაფასა. მისი თქმით, ქართველი ხალხის დიდ ნაწილს ქრისტიანული სულისკვეთება აქვს, თუმცა დეკანოზმა დანანებით აღნიშნა, რომ მისი მოლოდინით, მმართველ გუნდს უფრო მეტი ადამიანი მისცემდა ხმას: „მე ვარ ბედნიერი. **ერთი ხინჯი მაქვს, მეგონა უფრო მეტი მისცემდა ხმას.** ხალხის უმეტესი ნაწილი ქრისტიანული სულისკვეთებითაა. ეს მე ძალიან მახარებს.“[51]

ბოდბელი ეპისკოპოსის მეუფე იაკობის შეფასებით, არჩევნებზე ძალთა ბალანსი აბსოლუტურად სწორად გაიყო. 3 ნოემბრის ქადაგებაში მან საქართველოს პრეზიდენტსა და ქალ ოპოზიციონერებს მიმართა. მისი თქმით, **მათ მხოლოდ უცხოელებისთვის თავის მოწონება**

---

[48] imedinews.ge, 25 ოქტომბერი 2024 წელი, „მამა შალვა: გვეუბნებიან, რომ როგორც ჩვენ გვინდა, ისე იქნებით - როგორც თქვენ გინდათ კი არა, ჩვენ გადაგიწყვეტთ ყველაფერს. ჩემთვის ეს ძალიან მიუღებელია. ყველა, ვინც არჩევანს გააკეთებს, ის თავის არჩევანზეა პასუხისმგებელი”, ხელიმისავწდომია: https://shorturl.at/KkR4B

[49] 1tv.ge, 26 ოქტომბერი 2024 წელი, „მეუფე შიო - ერმა ღირსეული ადგილი რომ დაიმკვიდროს მსოფლიოს მომავალ წყობაში, აუცილებელია მთავარი ღირებულებების გადარჩენა, იმედი მაქვს, არჩევნები ამ მიზნისკენ გადადგმული ნაბიჯი იქნება,” ხელმისაწვდომია: https://shorturl.at/6wOVq

[50] imedinews.ge, დეკანოზი ანდრია: ვუსურვებ საქართველოს კეთილ მომავალს, მშვიდობას და ვუსურვებ, რომ ღირებულებები, რაც ჩვენთვის ძალიან მნიშვნელოვანია, იყოს ძალიან მყარად ჩვენს ცნობიერებაში, 26 ოქტომბერი 2024 წელი, ხელმისაწვდომია: https://shorturl.at/VNd7K

[51] მამა ალექსანდრე ბოლქვაძის ქადაგება ხელმისაწვდომია: https://www.youtube.com/watch?v=n57fP9o2enY

სურთ: „მინდა, მივმართო ჩვენს პრეზიდენტს და ქალბატონებს ოპოზიციიდან, რას მოგვცემს ეს ქუჩის აქციები?! დღეს ჩვენ თუ ასე მოვექეციით ერთმანეთს, აფხაზეთსა და ცხინვალის რეგიონზე ფიქრი გამორიცხულია. ვისი შვილის სისხლის დაღვრა გინდათ? დაფიქრდით ამაზე, რას იცავთ? საუბრობთ იმიტომ, რომ, გინდათ უცხოელს მოაწონოთ თავი, თორემ საქართველოსთვის რას აკეთებთ? ხომ შეიძლება ვიცხოვროთ ისე, რომ, აი, დამთავრდა არჩევნები და ყველამ ერთად ვაკეთოთ საქმე – გავაძლიეროთ საქართველო.“[52]

ცესკოს მიერ კენჭისყრის შედეგების შეჯამების შემდეგ, მმართველ გუნდს გამარჯვება მიულოცა სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა ილია მეორემ. გავრცელებულ განცხადებაში ნათქვამია, რომ **კიდევ ერთხელ დადასტურდა „ქართული ოცნების“ დიდი უმრავლესობით გამარჯვება.** განცხადებაში ხაზგასმულია, რომ მართალია, ოპოზიცია არჩევნების შედეგს აპროტესტებს და წინააღმდეგობის გაგრძელებას გეგმავს, თუმცა, ის გამოთქვამს იმედს, რომ ხელისუფლება და ოპოზიცია შეძლებენ შემდგომი წლები გამოიყენონ ქვეყნის წინსვლისა და კეთილდღეობისთვის.[53]

საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქის განცხადებას გამოეხმაურა პრემიერ-მინისტრი ირაკლი კობახიძე, რომელმაც ილია II-ს მადლობა გადაუხადა და აღნიშნა, რომ მისი გზავნილები ძალიან საყურადღებოა.[54]

7. სასულიერო პირების მხარდაჭერა ღიად პრორუსული პოლიტიკური სუბიექტების მიმართ

კიდევ ერთი პოლიტიკური ძალა, რომელსაც სასულიერო პირები ღიად უცხადებენ მხარდაჭერას, ღიად პრორუსული ულტრამემარჯვენე პოლიტიკური პარტია „პატრიოტთა ალიანსია,“ რომელიც საპარლამენტო არჩევნებში პროკრემლისტურ „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ ლიდერებთან ერთად იღებს მონაწილეობას. შეკრებებზე დასწრების გარდა, სასულიერო პირებმა **პოლიტიკური ძალის საარჩევნოდ გახსნილ რეგიონული ოფისებიც აკურთხეს.**

„კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ ლიდერებმა, „პატრიოტთა ალიანსის“ წარმომადგენლებთან ერთად, წინასაარჩევნოდ თბილისში - 11, ხოლო რეგიონებში 26 შეხვედრა ჩაატარეს. **37 შეხვედრიდან 11 შეხვედრას სასულიერო პირები ესწრებოდნენ:**

- პირველი რეგიონული შეხვედრა „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ ლიდერებმა 4 აგვისტოს რუსთავში ჩაატარეს. შეხვედრას სასულიერო პირი ესწრებოდა.[55]

---

[52] 1tv.ge, 3 ნოემბერი 2024 წელი, „მეუფე იაკობი - მინდა, მივმართო ჩვენს პრეზიდენტს და ქალბატონებს ოპოზიციიდან, რას მოგვცემს ეს ქუჩის აქციები, ვისი შვილის სისხლის დაღვრა გინდათ, რას იცავთ? დაფიქრდით ამაზე”, ხელმისაწვდომია: https://shorturl.at/8EmgT

[53] საქართველოს საპატრიაქოს განცხადება, ხელმისაწვდომია: https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02FxNX1jPf2vBYNvdrokiT8M5ma53QaSjS2G8qVe75RG92h5Gw6YysAxuJ521oZ3CXl&id=100064771030174

[54] radiotavisupleba.ge, ” ირაკლი კობახიძე: მადლობა ცესკოს, მადლობა პატრიარქს”, 17 ნოემბერი 2024 წელი, ხელმისაწვდომია: https://www.radiotavisupleba.ge/a/33205332.html

[55] „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ შეხვედრა რუსთავში, ხელმისაწვდომია: https://drive.google.com/file/d/1A-6bfb0FUF5UHfLw4FcyNT75tJBQnjVN/view?usp=sharing

- მეორე რეგიონული შეხვედრა 25 აგვისტოს ჩატარდა. ბათუმში ჩატარებულ შეხვედრას სასულიერო პირი ესწრებოდა.[56]
- 1 სექტემბერს „პატრიოტთა ალიანსმა“ თერჯოლაში რეგიონული ოფისი გახნა, რომელიც მეუფე სპირიდონ ცქიფურიშვილმა აკურთხა. [57]

1 სექტემბერი. თერჯოლა.

4 სექტემბერი, რუსთავი

- 6 სექტემბერს ზესტაფონში „ალტ-ინფოს“, „პატრიოტთა ალიანსისა“ და „ქართული იდეის“ თანამოაზრეებთან შეხვედრა გაიმართა. შეხვედრას სასულიერო პირი ესწრებოდა. [58]
- 8 სექტემბერს „პატრიოტთა ალიანსის“ რეგიონულ შეხვედრას ქუთაისში სასულიერო პირი ესწრებოდა.[59]
- 14 სექტემბრის გამართულ რეგიონულ შეხვედრებს ოზურგეთში,[60] სამტრედიაში,[61] თერჯოლასა[62] და ზესტაფონში[63] სასულიერო პირები ესწრებოდნენ.

14 სექტემბერი. თერჯოლა.

---

[56] “კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს” შეხვედრა ბათუმში, ხელმისაწვდომია: https://drive.google.com/file/d/1cd1hYNEgRfFOLfApLs6JGLi9qAQE67Ub/view?usp=sharing

[57] რეგიონული ოფისის კურთხევა თერჯოლაში, ხელმისაწვდომია: https://drive.google.com/file/d/14hytKIPPtSJxTF8RtfQVN6DPcxyJt0Qw/view?usp=sharing

[58] რადიკალური დაჯგუფების ვიზიტი ზესტაფონში, ხელმისაწვდომია: https://drive.google.com/file/d/1aMQpCxLw9wJJTgrRuUeLyyeSzDjZx7V_/view?usp=sharing

[59] რადიკალური დაჯგუფების შეხვედრა ქუთაისში, ხელმისაწვდომია: https://drive.google.com/file/d/1ofedF5YEt90NfZ3rRCx2UHrunaj6XdfE/view?usp=sharing

[60] რადიკალური დაჯგუფების შეხვედრა სამტრედიაში, ხელმისაწვდომია: https://drive.google.com/file/d/1TIPZEiWx3LvUSmVcGgKEm1aWc3iVDMy7/view?usp=sharing

[61] რადიკალური დაჯგუფების შეხვედრა ოზურგეთში, ხელმისაწვდომია: https://drive.google.com/file/d/1JcvVf4KBC_8Yd1dxo4ULObzOScndTNXe/view?usp=sharing

[62] რადიკალური დაჯგუფების შეხვედრა ზესტაფონში, ხელმისაწვდომია: https://drive.google.com/file/d/1aMQpCxLw9wJJTgrRuUeLyyeSzDjZx7V_/view?usp=sharing

[63] რადიკალური დაჯგუფების შეხვედრა თერჯოლაში, ხელმისაწვდომია: https://drive.google.com/file/d/1qgK8BRBWkCN5eJLB8QSjL9TClsATG5sr/view?usp=sharing

- „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ ლიდერებმა საგარეჯოში წმინდა გიორგის სახელობის ეკლესიის მოძღვრისგან მამა გიორგი პავლოვისგან კურთხევა მიიღეს. მამა გიორგიმ განაცხადა: **„ყველაფერი დამთავრდება ეროვნულ-პატრიოტულ ძალების გამარჯვებით-მილიონჯერ მითქვას ეს.“**[64]
- 28 სექტემბერი - რადიკალური დაჯგუფების მიერ ქარელში გამართულ შეხვედრას სასულიერო პირი ესწრებოდა.[65]
- 5 ოქტომბერს, „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს ლიდერებმა შეხვედრა გამართეს აბაშაში, რომელსაც სასულიერო პირი ესწრებოდა.
- 6 ოქტომბერს, ულტრამემარჯვენე ჯგუფებმა შეხვედრა გამართეს, თბილისში, ზემო ბეთლემის ტაძართან, რომელსაც სასულიერო პირები ესწრებოდნენ.[66]
- 6 ოქტომბერს ულტრამემარჯვენე დაჯგუფების მიერ ზუგდიდში ჩატარებულ წინასაარჩევნო შეხვედრას სასულიერო პირი ესწრებოდა.[67]

საგარეჯო

6 ოქტომბერი. ზემო ბეთლემის ტაძარი

8 ოქტომბერს პარტია „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ ღია მხარდაჭერა გამოუცხადა დეკანოზმა ბასილ ახვლედიანმა და გადაცემაში „ალტერნატიული ხედვა“ წინასაარჩევნო გარემოს შეფასებისას განაცხადა: „მე „ალტ-ინფოს“ აღვიქვამ, როგორც განგაშის ზარს, ღვთის წყალობით მოვლენილს. მე მათ პოლიტიკოსებსაც ვერ დავარქმევ. ეს არის ღვთისგან მოვლენილი ეროვნულ-განმათავისუფლებელი ჯგუფი; ღვთისგან მოვლენილი ადამიანები, რომლებიც ცდილობენ ამ ჭაობისგან გაგვათავისუფლონ.“[68]

დეკანოზმა ბასილ ახვლედიანმა ერთ-ერთი ქადაგებისას, პირდაპირ და ღიად მოუწოდა მრევლს „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ მხარდაჭერისკენ და განაცხადა: „ალტ-ინფოს ბიჭები არიან მოვლენა ჩვენს ქვეყანაში. ისინი ქადაგებენ ჭეშმარიტებას და მათ ერთადერთი სჭირდებათ ჩვენი მხარდაჭერა. კულისებში ერთმანეთთან ვსაუბრობთ, რომ არჩევნებზე ყველა ვხაზავთ 8 ნომერს, მაგრამ საჯაროდ ამის გამოხატვას ვერიდებით. უნდა გვახსოვდეს, რომ ამგვარი მდგომარეობა არ არის ნორმალური.“[69]

---

[64] „კონსერვატიულ მოძრაობა/ალტ-ინფოს“ ლიდერებმა საგარეჯოში წმინდა გიორგის სახელობის ეკლესიის მოძღვრისგან მამა გიორგი პავლოვისგან კურთხევა მიიღეს, ხელმისაწვდომია: https://drive.google.com/file/d/16ix6zZGaYmn9pUGPNLEfnsgDqRIw7lCo/view?usp=sharing

[65] რადიკალური დაჯგუფების წინასაარჩევნო შეხვედრა ქარელში, ხელმისაწვდომია: https://drive.google.com/file/d/13Ri5l6QVcTgUeqUa1mGk6bCL3nty9aO5/view?usp=sharing

[66] რადიკალური დაჯგუფების შეხვედრა თბილისში, ზემო ბეთლემის ტაძარში, ხელმისაწვდომია: https://drive.google.com/file/d/1nEnK9raLLDQN3tMeuRtYp3Ooot5YMzTd/view?usp=sharing

[67] რადიკალური დაჯგუფების წინასაარჩევნო შეხვედრა ზუგდიდში, ხელმისაწვდომია: https://drive.google.com/file/d/1ifKsrkuXTESkINL5QeuW77TAiswYW3C0/view?usp=sharing

[68] დეკანოზ ბასილ ახვლედიანი გადაცემაში „ალტერნატიული ხედვა“, ხელმისაწვდომია: https://www.youtube.com/watch?v=0v36ALfz4XY&t=1407s

[69] დეკანოზ ბასილ ახვლედიანის ქადაგება, ხელმისაწვდომია:

მიმართავა მათ, ვინც მხარს უჭერს „ალტ-ინფოს" მაგრამ საჯაროდ ვერ მოქმედებს მათ დასახმარებლად

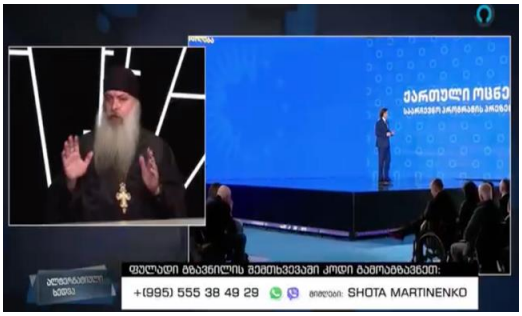

არჩევნების წინ საზოგადოებას „საქართველოს პატრიოტთა ალიანსის" მხარდაჭერისკენ მოუწოდა[70] დეკანოზმა სპირიდონ ცქიფურიშვილმა. სოციალურ ქსელებში გავრცელდა დეკანოზის საარჩევნო მოწოდება, სადაც ის მიმართავს საზოგადოებას: „ქუდზე კაცი, არავინ არ ვრჩებით სახლში, მეზობლები, ნათესავები, უბნელები - ყველანი მივდივართ არჩევნებში და ვაფერადებთ 8 ნომერს, ქართულ საქართველოს." ვიდეო რგოლს თან ახლავს დეკანოზის ფოტო-სურათი, სადაც მას ხელში უჭირავს „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს" ლიდერების მხარდამჭერი საარჩევნო პლაკატი. დეკანოზმა კენჭისყრის შემდეგ, 3 ნოემბერს გაავრცელა მიმართვა, სადაც კიდევ ერთხელ ღიად დააფიქსირა თავისი კეთილგანწყობა „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს" მიმართ. დეკანოზმა დაგმო, როგორც „ქართული ოცნების," ასევე, ოპოზიციური პარტიების პოლიტიკა. ერთი მხრივ, მოუწოდა მრევლს არ ჩაერთონ ოპოზიციური ძალების მიერ ორგანიზებულ საპროტესტო აქციებში, ხოლო მეორე მხრივ, მიმართა ხელისუფლების მხარდამჭერებს, რომ „ზღაპარი სახელწოდებით - „ოცნება ნაცებს ასრულებს" დამთავრდა და დროა, მხარი დაუჭიროთ რეალურ ქრისტიანულ და კონსერვატიულ ძალას ქვეყანაში."

კენჭისყრის დღემდე რამდენიმე დღით ადრე, კერძოდ, 24 ოქტომბერს, „ალტ-ინფოს" ეთერში გავრცელდა[71] დეკანოზ დავით რუხაძის მიმართვა, სადაც მან საზოგადოებას მოუწოდა, მხარი დაეჭირათ „ღვთისმოშიში პიროვნებებისთვის", რომლებიც „იქნებიან დედა ეკლესიის წიაღში. ქვეყნისთვის მნიშვნელოვან გადაწყვეტილებებს მიიღებენ მხოლოდ ქვეყნის ინტერესებიდან გამომდინარე და არა გარე ძალების კარნახით. არ გავაკეთებდი არჩევანს არაეკლესიურ ან მოჩვენებით ეკლესიურ ხალხზე." მიმართვაში გამოიკვეთა ირიბი მხარდაჭერა „კონსერვატიული მოძრაობა/ალტ-ინფოს" მიმართ და ნეგატიური განწყობები, როგორც ხელისუფლების, ასევე, ძირითადი ოპოზიციური ძალების მიმართ.

ზღაპარი სახელწოდებით „ოცნება ნაცებს ასრულებს", დამთავრდა.

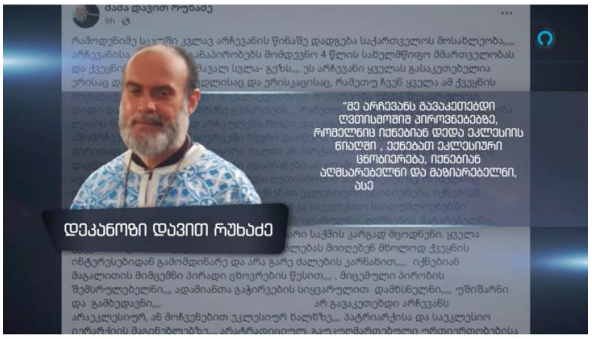

მამა დავით რუხაძე – არჩევნები 2024

---

https://www.youtube.com/watch?v=U3S1hPvRlfY -ამ ეტაპზე გვერდი წაშლილია (ანგარიშში მოცემულია აღნიშნული ვიდეო მიმართვის ფოტო)

[70] დეკანოზ სპირიდონ ცქიფურიშვილის წინსაარცევნო მიმართვა, ხელმისაწვდომია: https://shorturl.at/sGp5c

[71]დეკანოზი დავით რუხაძის წინასაარჩევნო მიმართვა; ხელმისაწვდომია: https://shorturl.at/C5LLn